

خسرو معتضد یکی از منتقدان جدی کلاه پهلوی: «اتومبیل جیب در سال ۱۹۴۱ اختراع شده، اما ایشان در سال ۱۹۳۵ سوار جیب می‌شوند! مثل این می‌ماند که نشان دهیم ناصرالدین شاه با موبایل صحبت می‌کند! ایشان نمی‌دانند جنگ دوم جهانی ۱۳۱۸ شروع شده و در ۱۳۲۰ به ایران سرایت کرده است.»

کت و شلواری‌ها و کروات‌ها، همگی مزدور، خائن و وابسته به قدرت‌ها یا فراماسون بودند و تلاشی برای خدمت به مردم نمی‌کردند و می‌خواستند فرهنگ مردم را نابود کنند. افرادی که در این سریال‌ها نمایش داده می‌شوند، وابسته به سفارت انگلیس و دیگر کشورها هستند.» زیبا کلام همچنین در ادامه انتقادات خود در زمینه این سبک از سریال سازی‌ها بیان کرده بود: «معتقدم بخش بسیاری از مردم که این روایت‌ها را از تاریخ می‌بینند، باور نمی‌کنند اما تماشای چنین سریال‌هایی از فرط بی‌کاری و خستگی است. هنگامی که مردم سرگرمی دیگری ندارند و از کار روزمره خسته‌اند، نیاز به تفریح دارند، بنابراین به تلویزیون و سریال و فیلم‌های آن روی می‌آورند و با روایت‌های دروغینی از تاریخ و جعل واقعیت روبه‌رو می‌شوند.»

پس از این انتقاد بود که کارگردان کلاه پهلوی در پاسخ به این انتقاد در يك نشست خبری گفت: «آقای زیبا کلام سریال کلاه پهلوی را تلاشی برای تحمیل دیدگاه‌های سیاسی به مردم دانسته. ایشان از رانت دولتی استفاده کرده و در دوران آقای هاشمی رفسنجانی به اروپا رفته و پی‌اچ‌دی از انگلستان گرفته است. ناراحتی‌اش از این است که در کیف انگلیسی و کلاه پهلوی دو تحصیل کرده غرب دچار انحطاط اخلاقی و سیاسی می‌شوند...»

عصابی می‌شوم!

البته این انتقادات به همین چند مورد ختم نشده، بلکه انتقادهای دیگری نیز از این سریال از سوی افراد دیگری نیز صورت گرفت و می‌توان به عبدالحسین مختاباد، خواننده و آهنگساز اشاره کرد که گفته بود کلاه پهلوی در راه خدا ساخته نشده است و کارگردان این سریال در پاسخ گفته بود که او در وضعیتی نیست که بتواند درباره نیت‌های درونی افراد اظهار نظر کند. اگر او به طور رایگان آواز خواند، ماهم به رایگان برنامه می‌سازیم... مرتضی احمدی هم تا زمانی که زنده بود به عنوان تاریخ زنده از او یاد می‌شد دل خوشی از این سریال نداشته و به مهر گفته بود سریال کلاه پهلوی را خیلی کم می‌بینم، چرا که هر وقت می‌بینم عصبانی می‌شوم. متأسفانه کارگردان سریال کلاه پهلوی آنقدر نسبت به اتفاقات تاریخی بی‌اطلاع است که حتی نمی‌داند در شبکه يك اسبه برای زمان رضاشاه نبوده است؛ به عنوان مثال سال ۱۳۲۳ به خاطر قحطی که به وجود آمد حتی چیزی پیدا نمی‌شد برای انسان‌ها که بخورند چه برسد بخواهند جو را به خورد اسب‌ها بدهند!

تقدیر و تشکر

با وجود تمام انتقادهای وارد شده از سوی افراد مختلف که حتی برخی از اعضای مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی را هم در برمی‌گرفت باز هم ضیاءالدین دری تمام قد به دفاع از این سریال ساخته خود پرداخت و حتی در نشست خبری که داشت به این نکته تأکید کرده بود حسرت به دل مانده، يك نقد منصفانه به کلاه پهلوی شود و برای همین تمام آنهایی که او را به کارهای نکرده محکوم کردند به خدا واگذار می‌کند. او در ادامه صحبت‌هایش گفته بود: «شاید کلاه پهلوی به ظاهر يك سریال بسیار ساده‌ای باشد. حتی به قدری ساده به نظر برسد که هر فیلمسازی که تاکنون دو فیلم ساخته و سوسه شود و بگوید دری که کاری نکرده است، اما واقعا این مجموعه این‌طور نیست. من دری يك سریال تاریخی را با انواع کارشکنی‌ها ساختم. بنده برای این سریال ۱۲ سال عمر گذاشتم و در هزار جلسه آن را به سرانجام رساندم و در نهایت راندمان کارم بالاتر از حد متعارف شد...»

می‌گذرد بررسی سریال «کلاه پهلوی» در نمایندگان مطبوعات

انتقاداتی که درباره سریال «کلاه پهلوی» مطرح شد

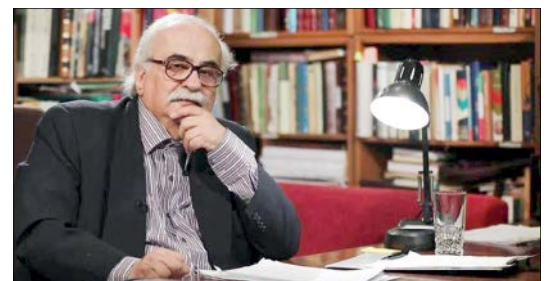
دست به نقدها

سریال «کلاه پهلوی» با وجود بازخوردهای مثبتی که در زمان پخش خود داشت، اما نقدهایی هم به آن وارد بود که موجب شد تا موج خبری و رسانه‌ای روی این سریال بیشتر از حد معمول باشد. به طوری که عوامل سازنده این سریال برخی از این نقدها را ناروا دانسته و برخی دیگر را توضیح داده و بخشی از آنها را به عنوان اشتباه پذیرفتند و در نهایت باقی را به خدا واگذار کردند.

با این وجود بسیاری از منتقدان بر این باور هستند سریالی مانند کلاه پهلوی با این همه عوامل پشت صحنه و مقابل دوربین بعلاوه میزان هزینه‌ای که برای ساخت آن در طول ده سال که ساخت به طول انجامید؛ نباید دچار اشتباهات و نقدهایی می‌شد که بسیاری از آنها را وارد دانستند. گرچه سید ضیاءالدین دری تا زمانی که در قید حیات بود تمام قد از ساخته خود دفاع کرده و معتقد بود بسیاری از انتقادات قابل پذیرش نیستند.

نقدهای تاریخی

یکی از معترضان پرو پا قرص این سریال خسرو معتضد، نویسنده و پژوهشگر تاریخ بود که در زمان پخش این سریال انتقاد کوبنده‌ای از این سریال، روند تاریخی و... آن داشته و مهم‌ترین علت این ضعف را نیز در این می‌دانسته که در کنار کارگردان و عوامل سازنده يك مورخ وجود نداشته تا آنها را در این زمینه راهنمایی کند. او در اینباره گفته بود: «اتومبیل جیب در سال ۱۹۴۱ اختراع شده، اما ایشان در سال ۱۹۳۵ سوار جیب می‌شوند! خنده‌دار است؛ مثل این می‌ماند که نشان دهیم ناصرالدین شاه با موبایل صحبت می‌کند! ایشان نمی‌دانند جنگ دوم جهانی ۱۳۱۸ شروع شده و در ۱۳۲۰ به ایران سرایت کرده است.»

معتضد در بخش دیگری از انتقادات خود افزوده بود: «دولت انگلیس در سال ۱۳۱۶ گفته ایرانی‌ها در حال گرسنگی و فقر دارند می‌میرند، از هند برای مردم ایران گندم آوردند، چرا ایشان تاریخ را نمی‌خواند و فیلم می‌سازد و ادعا دارد که با خدای خود طرف است؟ نخیر، ایشان با میلیون‌ها تماشاگر تلویزیون طرف است که آنها را ناچار کرده برون ماهواره ببینند.» پس از انتشار نقد معتضد در ایسنا بود که دری در یادداشتی پاسخ به انتقاد

معتضد داد و در بخشی از این یادداشت آمده بود: «وقتی مطلب را خواندم، متأسف شدم و احساس کردم ایشان بیش از سریال کلاه پهلوی با شخص من طرف است و ظاهراً علیه این جانب از ۱۳ سال پیش شمشیر را از رو بسته‌اند؟! حالا علت چیست؟ لابد خودشان بهتر می‌دانند. اما تعجب کردم که چرا وی در برنامه «هنگام درنگ» چندین جلسه حضور داشتند؟ به هر حال هنگام درنگ پیرامون مباحث کلاه پهلوی بوده است. خب چرا حرف‌هایش را در آن هنگام بیان نکرده بودند؟ چرا حالا به فکر افتادند؟ این طرز رفتار را چگونه می‌توان معنا کرد؟» او در بخش دیگری از واکنش خود نوشته بود: «در روند مباحث تاریخی کلاه پهلوی جناب آقای دکتر عبدا... شهبازی که فردی دارای وجهات تخصصی هستند سال‌ها روی متن با اینجانب همکاری و اظهار نظر کردند، سپس آقای دکتر حقانی که شخصی بسیار سختگیر هستند تمام سریال را چند بار مورد بازبینی و ارزیابی قرار دادند در نهایت هم نام هر دو شخصیت در تیتراژ قید شده است. این آقایان از افراد مستقل هستند و تحت تأثیر کسی قرار نمی‌گیرند، چرا که پای آبرویشان در میان است؛ البته ممکن است کاستی‌هایی در کار وجود داشته باشند و دارند.»

دعای سیاسی

صادق زیبا کلام، پژوهشگر و تحلیلگر سیاسی نیز منتقد دیگری بود که درباره سریال کلاه پهلوی به انتقاد پرداخت و گفته بود به جای دیدن چنین سریال‌های تاریخی دروغین کتاب بخوانید. او به این نکته اشاره کرده بود: «این سریال‌ها از کیف انگلیسی تا کلاه پهلوی تلاش دارند بگویند تنها يك قشر در فکر مبارزه بودند و